

Samling Refsnes 19.11.2015

Åpent møte samt ledermøte

Aust-Agder Sau og Geit

Aust-Agder Sau og Geit

Saksliste:

Åpent møte for sauebønder!

Velkommen ved Fylkesleder
Innlegg/debatt om rovviltforvaltning i
Aust-Agder med Per Kjetil Omholt
Fylkesmannen Agder og Geir Moe,
leder av skadefellingslaget som
innledere.
Diskusjon på aktuelle tema

Møte fortsetter for lokallagsledere og org beitelagledere

Innledning/orientering ved
Fylkesleder
Rapporter fra Org beitelag – Lisbeth
Kismul, Fylkesmannen

Spesielle hendelser

Beitesesongen 2015

□ **Ulv i Enebakk**

- Østmarkaulven tilbake i Østmarkareviret
- Tok ut hel besetning bak godkjente, rovviltavvisende gjerder
- Ingen fellingstillatelse

□ **Jerv i Saltdal**

- Jerv i beiteprioriterte områder
- Generelt høy jervebestand
- Store årevise tap i Saltdal Øst (13 besetninger)
- Årets tap er likevel relativt lave (12,4 %)
- Uryddig byråkratisk tilnærming
 - Lokal medvirkning
 - FKT-midler
 - Omstilling

Spesielle hendelser

Beitesesongen 2015

□ Kongeørn på Rissa

- Tap på ca 22 %
- 1/3 av tapene viser tydelige tegn på angrep av kongeørn
- 2/3 dør av "mistenkelige"ulykker
- Alveld: mer i år enn i fjor, avdekkes under obduksjon som ikke er ferdig enda
- Kongeørn tar ikke utlagt bytte/kadaver
- Kongeørn dreper, havørn spiser

□ Omgjøringssakene etter Krokanddommen

- Utsatt klagefrist til 1. okt
- Juridisk samarbeid med Lund & Co.
- Klagemal og følgenotat utarbeidet på bakgrunn av
- Dårlig utvist skjønn fra forvaltningen
- For stor vekt på kadaverdokumentasjon
- Av 67 beitebrukere med omgjøringssak har 40 % benyttet klagemal videre

Spesielle hendelser

Beitesesongen 2015

□ Rovdyr i Grue/Trysil

- Rovdyr innenfor rovdyravvisende gjerder
- Trysilsaken behandlet etter § 18: nasjonale mål for rovdyrarten skal vektlegges
- MD påpeker over FM Hedmark at § 17a skulle benyttes: dyreeier kan skyte selv på innsiden av gjerdet

□ Ulv

- Møte med statssekretær Lars Andreas Lunde
- Beklagelse fra MD om sent svar (avslag) på tidlig uttak i Hedmark, til tross for kontinuerlig skadefellingsjakt i hele beitesesongen
- Geografisk: angrepsmønsteret minner om tidligere år, men går nå lengre vest og nord ift ulvesonen

Jerv

- Antall individer antall ynglinger/individ pr yngling
- Norge 336 65 5,2
- Sverige 585 95 6,1
- Sum 921 160 5,75

- Bestandsmål Norge 39 ynglinger (6,4)
- Hiuttak 2015 17 stk
- Felling må økes 42 % - ned på bestandsmålet

Antall skader

- ❑ Nyheter: Antall dokumentert og antatt skader går ned seier Sundtoft/Kjørstad
- ❑ Matematikk kan brukes til alt, her brukes et antall registrerte dokumenterte/antatt tilfeller og ikke tapstalla frå beitebrukerne
- ❑ Fakta pr. i dag 1638 antatt/dokumentert i 2015 og i 2014 denne tida var det 1733.
- ❑ Skader går ned der det ikkje er sau lenger
- ❑ Skadene er gjerne mange i noen områder/besetninger, usikkerhet med registrering etc. - dokumentasjon strengere

Aust-Agder Sau og Geit

Beite- og slaktekvalitet

- ❑ Sent slipp pga store snømengder, opptil 3 uker forsinkelse
- ❑ Godt vær med gode beiteøkter
- ❑ Gode slaktevekter, klasser og høy andel kvalitetslam

Rovvilt

- ❑ Tilsynsmeldinger melder om noe lavere tap generelt
- ❑ Ulv, gaupe og ørn har likevel sørget for skader og tap

Annet

- ❑ Utfordringer med løshunder i hyttefelt
- ❑ Gode erfaringer med databjeller
 - Letter arbeidet og øker dyrevelferd
 - Fylkeslaget har etablert bjellelag

Fra representantskapsmøte 22. oktober 2015

- Styreleder Tone Våg blir ordfører i Snåsa
 - 2017
 - Nestleder bidra
- Innspill til jordbruksavtalen
 - Mye bakgrunnsarbeid - Fokus på 2016
 - Nytt forvaltningssystem for prod tilskudd
 - Tilskuddordningen for ull
- Kontingentforfall 1.1.2016
 - Justering 2017?
- Lagslovene justeres 2017
- Orienteringer

Fra representantskapsmøte 22. oktober 2015

PRESSEMELDING

Vedtatt av Representantskapet i Norsk Sau og Geit 22. oktober 2015

Maktmisbruk fra offentlig forvaltning

Beitedyr har fortrinnsrett i beiteprioriterte områder!

Forvaltningen misbruker sin maktposisjon når de kontakter enkeltbrukere i beiteprioriterte områder og tilbyr omstilling. Dette er indirekte ekspropriering av beiteretten. Når bønder gir opp å drive med sau på grunn av rovdyrangrep skyldes ikke dette frivillighet eller ønske om omstilling. Økende rovviltbestander og mangelfull forvaltning setter sauebønder under hardt press, noe som fører til resignasjon og opphør av saueholdet i flere deler av landet.

Representantskapet i Norsk Sau og Geit tar avstand fra miljøforvaltningens framgangsmåte i Saltdal. Framgangsmåten vitner om et uklart skille mellom byråkrati og politikk.

Norsk Sau og Geit forlanger at Stortingets rovviltforlik etterfølges, slik at beitedyr har fortrinnsrett i beiteprioriterte områder.

Du er her: [Forsiden](#) » [Fylkeslag](#) » [Aust-Agder](#) » [Nyheter & aktuelt](#) » Aust-Agder beste fylke i NM for gjeterhunder!!

Aust-Agder beste fylke i i NM for gjeterhunder!!

05.10.2015 | Skrevet av Kåre Bjellid

Med dette som resultat stiller Aust-Agder med en ekstra hund til neste års NM.!

Nesbakkens Hillbilly Delux (Billy) og Linn Kristin Flaten ble nr 17 blant landets 90 beste gjeterhunder under norgesmesterskapet på Kvitfjell! I seg selv en flott prestasjon, men marginene var ikke helt på ekipasjens side denne helga. 183 poeng ga 17 plass mens topp 16 gikk til finalen. Vi graulerer med prestasjonen og samtidig gratulerer vi Aust-Agder med gode resultater samlet sett som sørget for at Aust-Agder ble beste fylke og med det stiller med en ekstra hund til neste års NM.

Prosjekt

Ny giv i sauehaldet i Aust-Agder

2015-2017

Aust-Agder Sau og Geit

Tabellarisk kan pkt 1-3 fremstilles slik

Sone	Innenfor	Ut av
Valle (kommune)	<ul style="list-style-type: none"> -Egenerklæring -Ikke kjøpt livdyr siste 6 mnd -Karantene m. fotbad før og etter 	<i>Værlam til sone Aust-Agder:</i> <ul style="list-style-type: none"> -Egenerklæring -Ikke kjøpt livdyr siste 6 mnd -Karantene m. fotbad før og etter -Veterinærattest
		<i>Avslvær (over 1 år og tidligere brukt i avl):</i> <ul style="list-style-type: none"> -Forbud
Aust-Agder (unntatt Valle)	<ul style="list-style-type: none"> -Egenerklæring -Ikke kjøpt livdyr siste 6 mnd -Fotbade dyr som selges 	<i>Værer til sone Valle</i> <ul style="list-style-type: none"> -Egenerklæring -Ikke kjøpt livdyr siste 6 mnd -Karantene m. fotbad før og etter

Slaktekvalitet

- Uke 41
 - Stor slakteuke
 - 70 500 Norturalam slaktet
 - 500 flere enn prognosert
 - 2 800 flere enn samme uke i 2014
 - Toppkvalitet lam med snittvekt på 19,5 kg, fettgruppe 2+ og klasse R/R+
 - Troms leder med nesten 2 % på Sogn og Fjordane i Stjernelam-toppen for 2015, men fortsatt mange lam som skal slaktes før nyttår
 - Jevn og fin kvalitet fra hele landet
 - Økning i Stjernelamandel på 1,3 % totalt

Slaktekvalitet

- Uke 42
 - Også her ble ca 70 500 Norturalam slaktet
- Uke 43
 - Planlagt å slakte ca 62 000 lam
- Uke 40 ble antakelig årets toppuke for lammeslakting i Nortura
- Det er også planlagt å slakta 6900 sau i disse dager

Slaktekvalitet

- Markedsdekning per d.d.
 - Ligger på 120%
 - Det planlegges å fryse inn 9700 lam på reguleringslager
 - Totalt på reguleringslager hittil i sesongen (inkl uke 42 og 43) er ca 420 tonn lam
 - Totalt for fjorårets reguleringslager ved årsskiftet (inkl importen pga nedsatt toll i år)
 - Ca 1000 tonn lam
 - Vi har fortsatt en del å gå på før vi kan si at vi har en passelig mengde lam på lager i forhold til å unngå import pga nedsatt toll i 2016

Slaktekvalitet

Veke 28-41 (6.juli-11.oktober)															
Fylke	Tal Lam	% i forhold til 2014	Medel Klasse	Medel Endring	Medel vekt, kg	Medel Endring	Medel Fettgruppe	% Endring	% Fetttrekk	Endring	Middel pris kr/kg	Endring	% Stjernelan	Endring	
01 Østfold	2 330	111,5 %	7,5	-0,2	19,6	1,0	6,3	0,4	9,1 %	1,1 %	48,43	1,75	71,4 %	4,9 %	
02 Akershus/Oslo	1 967	140,3 %	8,0	-0,5	19,2	-0,4	5,9	-0,2	5,2 %	1,3 %	47,94	0,92	72,9 %	-5,5 %	
04 Hedmark	16 310	96,1 %	8,6	0,0	20,0	0,0	6,2	-0,1	5,9 %	1,7 %	48,16	0,99	83,7 %	-1,5 %	
05 Oppland	49 432	103,3 %	8,5	0,0	20,6	0,4	6,5	0,1	8,4 %	2,3 %	48,01	0,92	83,2 %	0,2 %	
06 Buskerud	25 246	100,2 %	8,6	-0,3	21,2	0,6	6,4	0,4	7,0 %	1,5 %	48,83	0,96	84,3 %	-0,2 %	
07 Vestfold	2 372	112,7 %	8,0	-0,1	19,7	0,9	6,5	0,3	8,5 %	-0,5 %	47,98	1,33	69,4 %	1,5 %	
08 Telemark	9 266	95,7 %	8,3	0,1	20,5	0,7	6,5	0,5	7,8 %	3,0 %	48,01	0,98	80,1 %	2,4 %	
09 Aust-Agder	4 672	110,2 %	8,1	0,1	20,1	0,3	6,2	0,0	5,2 %	0,0 %	48,24	1,33	85,2 %	3,1 %	
10 Vest-Agder	7 934	108,6 %	8,5	0,1	20,4	0,3	5,9	0,2	4,4 %	1,1 %	48,79	1,11	85,9 %	-0,6 %	
11 Rogaland	79 924	107,9 %	8,6	0,1	20,6	0,5	6,2	0,1	5,2 %	0,5 %	49,37	1,24	85,5 %	1,0 %	
12 Hordaland	32 146	105,0 %	8,3	0,2	19,9	0,6	5,9	0,3	3,3 %	0,4 %	48,14	1,02	77,3 %	2,9 %	
14 Sogn og Fjordane	40 162	103,1 %	8,6	0,0	21,2	1,1	5,7	0,0	2,2 %	-0,5 %	48,46	1,03	86,8 %	3,2 %	
15 Møre og Romsdal	17 498	103,0 %	7,9	0,2	19,2	0,7	5,7	0,3	4,1 %	1,0 %	47,59	1,20	73,3 %	3,3 %	
16 Sør-Trøndelag	17 524	96,6 %	8,2	0,1	19,4	-0,1	6,0	0,3	6,4 %	1,7 %	47,74	1,07	77,1 %	-1,3 %	
17 Nord-Trøndelag	14 789	105,3 %	8,4	0,1	19,7	-0,1	5,8	0,1	4,2 %	-0,1 %	48,35	1,37	84,1 %	1,4 %	
18 Nordland	31 432	100,2 %	8,1	-0,1	19,8	0,1	5,8	-0,3	3,3 %	-1,1 %	46,75	1,22	76,8 %	1,8 %	
19 Troms	24 334	97,4 %	9,0	0,1	21,0	0,2	5,7	-0,4	3,5 %	-1,9 %	47,58	1,45	88,7 %	3,8 %	
20 Finnmark	5 013	94,1 %	8,5	-0,1	20,7	0,3	6,2	0,5	8,1 %	4,8 %	46,66	0,61	82,1 %	-2,4 %	
Totalsum	382 351	103,0 %	8,4	0,0	20,4	0,4	6,1	0,1	5,1 %	0,6 %	48,27	1,14	82,5 %	1,3 %	
Endring tal lam	11 014														
Endring kg slakt	224 715														
Landsdel	Tal lam	% av fjoråret	Klasse	Endring	Vekt kg	Endring	Fett	Endring	% Fetttrekk	Endring	Middel pris	Endring	% Stjernelan	Endring	
Østlandet	111 595	101,9 %	8,5	-0,07	20,6	0,39	6,4	0,18	7,5 %	1,9 %	48,2	0,98	82,6 %	0,1 %	
Vestlandet	160 166	106,1 %	8,5	0,08	20,6	0,67	6,0	0,10	4,0 %	0,3 %	48,9	1,15	84,2 %	1,9 %	
Midt-Noreg	49 811	101,3 %	8,2	0,12	19,4	0,20	5,8	0,23	5,0 %	0,9 %	47,9	1,21	77,8 %	0,6 %	
Nord-Noreg	60 779	98,6 %	8,5	-0,04	20,4	0,14	5,8	-0,26	3,8 %	-0,9 %	47,1	1,26	82,0 %	2,2 %	
Landet	382 351	103,0 %	8,4	0,02	20,4	0,44	6,1	0,08	5,1 %	0,6 %	48,3	1,14	82,5 %	1,3 %	

Aust Agder Radiobjøllelag

Beitesesongen 2015

Oppsummering av beitesesong

- ❑ Brukere i beite-/sankelag som har brukt AA-bjeller, strekker seg fra Valle i nord, Tvedestrand i øst til Lillesand i vest.
- ❑ Det var i 2015: 38 brukere av AA-bjeller fordelt i 9 beite-/sankelag.
- ❑ Brukere med beite i rovdyrutsatte områder ble vektet i tildeling av bjeller
- ❑ Bjellelaget har til sammen 24stk Telespor bjeller (mobil dekning) og 95stk Findmysheep bjeller (GPS) pluss 2stk ladebrett.
- ❑ Ikke meldt om tap av sau med AA-bjelle i år, men det har vist seg nyttig i sanken. For FMS sendere var det perfekt dersom mobildekning og man kan bruke «gå-til-funksjonen».

Prøve prosjekt lammener

- ❑ 30 lammener fordelt på 4 brukere, lokalisert i Bygland, Valle (Hovet) og Valle (Bjørnevattn)
- ❑ Varierende kvalitet/holdbarhet på sender, kun 22 av disse virket ved beiteslipp. Ytterligere 4 stk sluttet å virke ila beitesesong.
- ❑ Ikke rapportert inn tap av lam med lammener.
- ❑ Veldig praktisk å kunne følge lammene på beite, men kvalitet på sendere (batteri/endelokk) må bli bedre.

Forbedrings potensiale

- ❑ Brukere må søke tidligere.
- ❑ Bør plassere en ladestasjon i Valle område for å kunne skru av bjeller i det område, snarest etter sanken.
- ❑ Grunn: Det påløper mye unødig kostnad ved at bjella sender lenge utover høsten.
- ❑ Følg med på NSG/aust-agder sine sider for info når beitesesong nærmer seg.

Avslutning

- ❑ Fakturerer 250,- + moms for hver bjelle. Det blir ikke fakturert for de som har feilmeldt. (3-4stk)
- ❑ Det gjenstår pr dags dato bjeller som ikke er levert tilbake.
- ❑ Det vil bli sendt ut faktura for bruk av bjeller i løpet av kort tid.

Takk for meg!

